

СИСТЕМА
ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ УЧНІВ.
ФОРМУВАЛЬНЕ
ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень учнів є невід'ємною складовою освітнього процесу.

Оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня/учениці в оволодінні змістом предмета відповідно до вимог чинних навчальних програм.

Функції оцінювання:

- Інформаційна
- Діагностична
- Прогностична
- Коригувальна
- Розвивальна
- Виховна
- Мотиваційна
- Стимулююча

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Нормативна база

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- **Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти** (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за N 566/19304) (**чинні для 6 – 11 класів**);
- **Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін** у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (**чинні для 6 – 11 класів**);
- **Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів**, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496.

Звертаємо увагу, що відповідно до законодавства у разі **відсутності результатів** річного оцінювання за 2021/2022 навчальний рік учень/учениця має право пройти річне оцінювання до початку 2022/2023 навчального року.

Для чого потрібне оцінювання?

- Визначення сильних сторін дитини
- Розуміння змісту і методів навчання
- Сприяння успішності дитини
- Розвиток саморефлексії у дітей
- Визначення дітей, яким потрібно більше підтримки
- Краще розуміння батьками, адміністрацією школи, прогресу дитини

Для чого ми здійснюємо оцінювання?

01

Оцінювання – це процес збору даних з метою прийняття рішень.

02

Оцінювання – це система пов'язаних між собою рішень і дій.

03

Спочатку ми маємо визначитися, що вимірювати (оцінювати), лише потім – як вимірювати.

Основні види оцінювання

Формувальне

Підсумкове

Оцінні
судження

Поточне
оцінювання

Проміжне
оцінювання

Підсумкове оцінювання:
тестування, перевірні
роботи, семестрове
оцінювання, ДПА

ОСНОВНІ ВИДИ ОЦІНЮВАННЯ

Традиційне О

- Оцінювання знань з предмета
- Оцінювання кінцевого результату
- Оцінювання вчителем
- Отримання звіту про результати навчання учнів, їх ранжування

Формувальне О

- Оцінювання результатів діяльності
- Оцінювання самостійності, співробітництва, процесу навчання
- Оцінювання учнями, самооцінювання
- Отримання більш повної картини навчання кожного учня зокрема, його поступу у досягненні цілей

Порівняльна характеристика **традиційного** й **формуваального** оцінювання

Основний суб'єкт оцінювання

Учитель (домінує зовнішня оцінка)

Учень (домінує внутрішня оцінка)

Об'єкт оцінювання

Знання, вміння й навички

Складові компетентності + конкретні дії учня

Форма оцінювання

Бальне

Вербальне, описове

Формувальне оцінювання – це цілеспрямований неперервний процес, під час якого формується культура спільного обговорення у класі, розвиваються навички критичного й творчого мислення, а також формується середовище, яке заохочує учнів аналізувати й запитувати.

Формувальне оцінювання підтримує впевненість учнів у тому, що кожен із них здатен покращити свої результати, оскільки учням наводяться приклади того, що від них очікують.

Умови формувального оцінювання:

- Проведення попереднього/вхідного оцінювання наявності в учнів певних умінь,
- Планування очікуваних результатів навчання
- Проведення моніторингу прогресу учнів
- Надання критеріїв оцінювання всім учасникам освітнього процесу (учням, батькам) на початку навчання
- Залучення учнів до оцінювання
- Надання учням прикладу прояву цього вміння/ чітких інструкцій

Переваги формувального оцінювання

Формувальне оцінювання надає можливість

Для вчителя

- Чітко сформулювати освітній результат, який потрібно отримати та оцінити в кожному окремому випадку та організувати, відповідно до цього, свою роботу;
- Зробити учня суб'єктом освітньої та оцінювальної діяльності

Для учня

- Вчитися на помилках;
- Зрозуміти, що є важливим, а що другорядним;
- Зрозуміти, в яких видах діяльності є успіхи;
- Визначити, чого вони не вміють робити

Упроваджуючи формувальне оцінювання в освітній процес, необхідно дотримуватись наступних принципів:

- Учитель постійно забезпечує зворотній зв'язок, надаючи учням коментарі, поради щодо їх діяльності.
- Учні беруть активну участь в організації процесу їх власного навчання.
- Учитель змінює техніки і технології навчання в залежності від зміни результатів навчання учнів.
- Учитель усвідомлює, що оцінювання тільки за допомогою виставлення деякої кількості балів різко зменшує мотивацію та самооцінку учня.
- Учитель усвідомлює необхідність навчити учнів принципам і способам покращення власних результатів.

У формулюванні конкретних навчальних цілей, за основу доцільно брати таксономію, запропоновану Б. Блумом.

Перед початком роботи

- Виявлення потреб учнів
- Оцінювання володіння учнями навчальним матеріалом
- Виявлення інтересів кожного учня
- Постановка цілей

У процесі роботи

- Заохочення до взаємодії
- Здійснення моніторингу прогресу
- Перевірка розуміння
- Мотивація метапізнання

Завдання формувального оцінювання:

- сприяти впевненості учня у власних силах,
- надавати орієнтири, корисні поради на певних етапах навчання,
- сигналізувати про складнощі,
- забезпечувати діалог «учитель – учень»,
- формувати стратегію успішного навчання.

Методи формувального оцінювання

- **Графічні** (карти знань, завдання на послідовність, схеми, списки пріоритетів, таблиці).
- **Наочні** (замітки, оціночні листи, контрольні списки, запитання для обговорення, спостереження учнів, спостереження учителя).
- **Текстові, відео, фото** (форми, запитання, щоденники).
- **Консультації** (форми запитання).

В основі формувального оцінювання лежить рефлексія

- -Що зрозумів, чому навчився на уроці?
- -Що було цікаво, складно, вдалося?
- -Мені ще потрібно повчитися...
- -За що можна похвалити себе, однокласників, учителя?
- -Навіщо нам потрібен був цей урок?
- -Що найбільше вразило?
- -Що ви вважаєте потрібним для запам'ятовування?
- -Над чим треба ще попрацювати?

Техніки формувального оцінювання

- Індекс-картки для узагальнення або запитань
- Сигнали рукою
- Світлофор
- Однохвилинне есе
- Вимірювання температури
- Мовні зразки (підказки)
- Трихвилинна пауза
- Дві зірки й побажання (взаємооцінювання)
- Техніка «тижневий звіт»

Індекс-картки для узагальнення або запитань

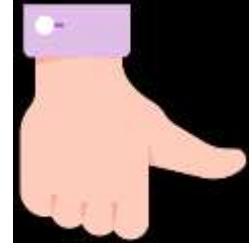
Коучер періодично роздає учням картки із завданнями, зображеними з обох боків (почергово перевертаючи певним боком):

1: Назвіть основні ідеї вивченого матеріалу, узагальніть їх.

2: Визначте, що з вивченого ви недостатньо зрозуміли.

Сформулюйте свої запитання

Техніка. Сигнали рукою.

Фасилітатор просить учнів показувати сигнали, що позначають розуміння або нерозуміння матеріалу (у ході пояснення понять, принципів, процесу тощо). Попередньо потрібно домовитися з учнями про використання таких сигналів:

- Я розумію _____ і можу пояснити (великий палець руки спрямовано вгору).
- Я все ще не розумію _____ (великий палець руки спрямовано вниз).
- Я не зовсім упевнений у _____ (великий палець руки спрямовано в бік).

Після ознайомлення із сигналами учитель опитує учнів кожної групи: Що саме Ви не зрозуміли? У чому відчуваєте невпевненість? Що ви зрозуміли й можете пояснити? За результатами отриманих відповідей учитель приймає рішення про повторне вивчення, закріплення теми або продовження вивчення тем за програмою

Світлофор

У кожного здобувача знань є картки трьох кольорів світлофора. Учитель просить учнів показувати карткою відповідного зеленого кольору розуміння, жовтим - неповне розуміння, червоним - нерозуміння матеріалу. Після сигналу учитель з'ясовує: що зрозуміли? Що не зрозуміли?

Як формулювати запитання

Навчання й оцінювання – нероздільні процеси. Педагогічне оцінювання є одним із важливих елементів сучасного освітнього процесу. Від правильної організації оцінювання більшою мірою залежить ефективність управління навчальним процесом.

Формувальне оцінювання – це цілеспрямований неперервний процес спостереження за навчанням учнів; воно є необхідною умовою інтерактивного навчання!

Таке оцінювання підтримує впевненість здобувачів освіти у тому, що кожен із них – успішний та особливий, здатний покращити свої результати!

Для розробки контрольних списків і рубрик оцінювання наскрізних вмінь для учнів можна скористатися [Бібліотекою оцінювання Intel.](#)

ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

*Проблема: пошук шляхів
дотримання академічної
добросовісності під час проведення
контрольних заходів та оцінювання
навчальних досягнень здобувачів
освіти, забезпечення якості освіти в
умовах віртуального навчання та
викладання.*

Доброчесність – це ідеальна поведінка ЛЮДИНИ.

Брюс Макферлейн

- Ключові цінності доброчесності(фундаментальні)
 - чесність
 - довіра
 - справедливість
 - повага
 - відповідальність
 - сміливість

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Принципи оцінювання

- Довіра
- Позитивна мотивація
- Єдність вимог та критеріїв
- Впорядкованість і визначеність
- Зворотність
- Індивідуальний підхід

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Контрольні заходи:

**Формувальний, поточний,
підсумковий контроль знань**

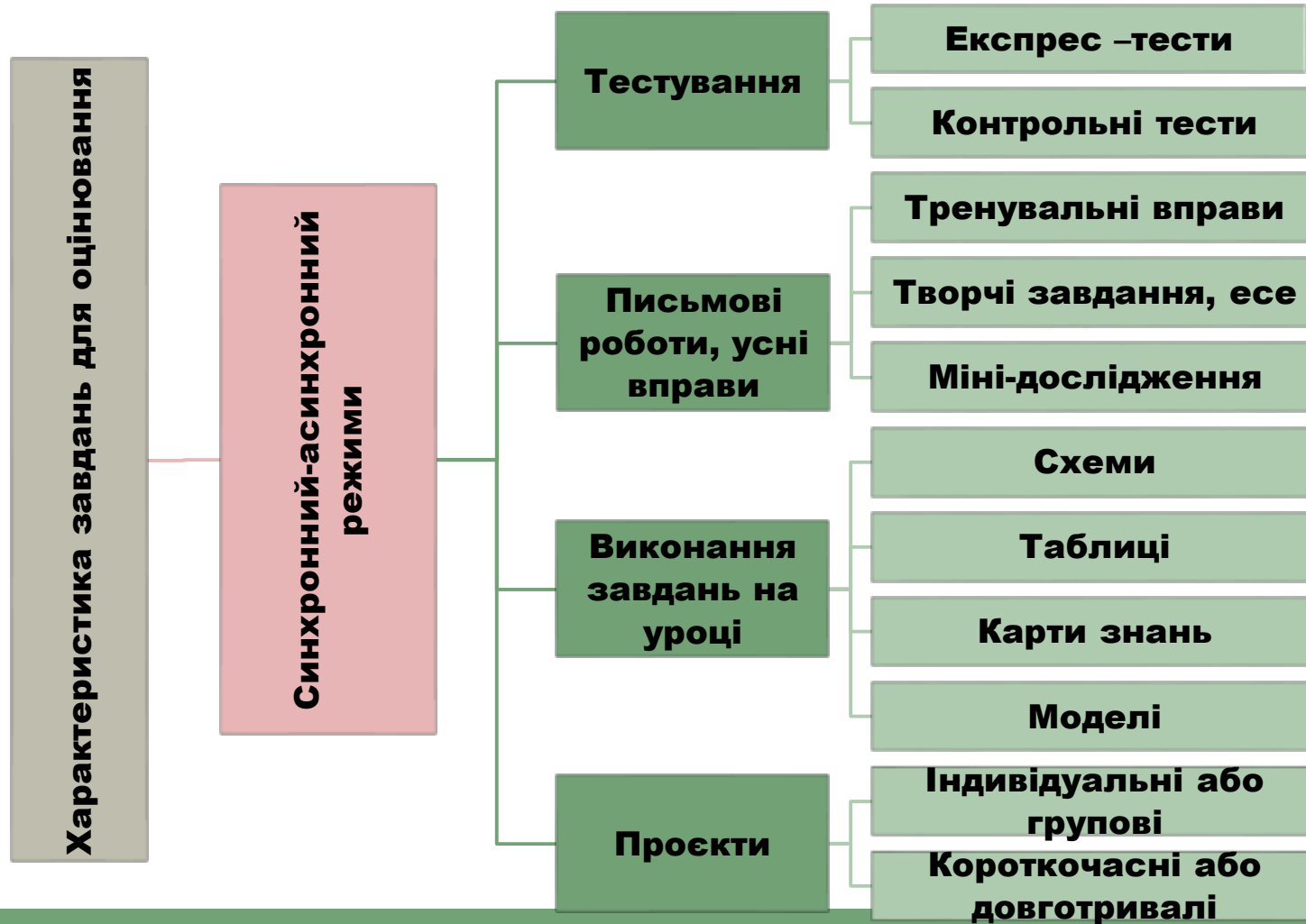
**Письмові
роботи,
усні
вправи**

**Завдання
на уроці**

Тести

Проекти

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

СКЛАДНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

**50%/50% учнів -
синхронний/асинхронний режим**

**20% учнів - відсутня можливість
працювати в інтернеті**

Участь батьків у виконанні завдань

Карантин – це канікули

Самостійне здобуття знань

Дефіцит живого спілкування

СУПЕРЕЧНОСТІ ТРАДИЦІЙНОГО ОЦІНЮВАННЯ

**Єдність вимог;
Диференціація і
індивідуальний підхід;
Створення ситуації
успіху;
Мотивація;
Рівень особистих
досягнень учня**

**Нерівність умов
виконання завдань;
Обмеженість прийомів
оцінювання;
Відсутність критеріїв
оцінювання зусиль
дитини**

Формувальне оцінювання

Зворотній зв'язок

Комплексне оцінювання

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Самостійність та вміння вчитись

Альтернативна система оцінювання

Удосконалення ІТ-компетентностей

Урізноманітнення засобів навчання

ІТ-освіта батьків

Контроль

Не покарання, а допомога в
усвідомленні своїх успіхів
і нових завдань.

Не покарання,
а допомога у вирішенні проблем
та об'єктивному оцінюванню учнів.

Перший крок: діагностичний

- 1.Інформаційна система.
- 2.Засоби зв'язку .
- 3.Визначення ресурсів педагогічними працівниками.
- 4.Визначення ресурсів для проведення уроків.
- 5. Налагодження зворотнього зв'язку.
- 6. Система оцінювання.

Другий крок: фільтрація

Третій крок: контроль

- 1. Виконання завдань учнями.
- 2. Електронний щоденник, журнал.
- 3. Щотижневе надання інформації.
- 4. Відеозв'язок з батьками, дітьми.
- 5. Щотижневий аналіз ситуації.

Четвертий крок: моніторинг

- 1. Аналіз показника знань учнів за період дистанційного навчання.
- 2. Узагальнення даних (електронні журнали, фото- відеоматеріали тощо).
- 3. Коригування отриманої інформації.
- 4. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності. Шляхи вирішення.
- 5. Виставлення оцінок.
- 6. Коригування.
- 7. Виставлення оцінок за рік.

Об'єктивне оцінювання можливе за таких умов: різноманітність форм оцінювання, синхронність навчання, моніторинг результатів навчання.

Дякую за увагу!